

**ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА**

Запорожцев С.Ю., Ніканоров О.А., Шоп'як Б.І.

Львівський національний університет природокористування, Львів

Інформатизація та комп'ютеризація, засновані на цифровому представленні інформації, призводять до підвищення економічної ефективності та покращення якості праці як в масштабах економічного та соціального життя окремих країн, так і в усьому світі. Нині діяльність у всіх галузях економіки не можна уявити без інформаційно-комунікаційних технологій (цифрові послуги, продукти, що використовують великі дані, тощо). Необхідною умовою цифровізації галузей економіки є досягнення високого рівня інформатизації та автоматизації. Перехід до цифрової економіки відображається в автоматизації бізнес-процесів, впровадженні комп'ютерних технологій у виробничу діяльність сільськогосподарських підприємств, організацій сфери послуг, державних та фінансових установ тощо. Сьогодні цифрові рішення все більше проникають у всі сфери сільського господарства. [1]

Цифровізація сільського господарства є необхідною умовою для підвищення конкурентоспроможності галузі. Трансформація агросектору передбачає цифровізацію всіх сфер сільськогосподарського виробництва: рослинництва, тваринництва, рибальства, птахівництва, селекції та генетики, тепличного господарства тощо.

Існує багато факторів, які впливають на розвиток і використання цифрових технологій у сільському господарстві. Відзначимо основні чинники, що впливають на впровадження цифровізації в агропромисловому комплексі: глобалізація торгівлі; зміна клімату; розвиток урбанізації; зростання населення; зміна споживчих уподобань; розвиток агротехнологій.

У всьому світі людям необхідно вдосконалювати типи сільського господарства, щоб зменшити ризик глобальних проблем у біологічному та харчовому секторах. Основною ланкою модернізації агропромислового комплексу має стати принцип безвідходного виробництва та сталого розвитку. Перехід до нових економічних

моделей і «розумного» сільського господарства зараз є однією з дискусійних тем, що стоять перед міжнародною спільнотою.

Сучасна цифрова економіка — це високотехнологічний продукт, який використовує цифрові технології, тобто економіка, заснована на нових методах обробки, передачі, зберігання та генерації даних, а також на цифрових комп'ютерних технологіях. Впровадження цифрових економічних принципів дозволяє суб'єктам господарювання переходити на нові сучасні формати економічних відносин. Завдяки інноваційним технологіям в аграрній галузі та частці задіяних фінансових, матеріальних і трудових ресурсів змінюється структура сільськогосподарського виробництва.

В інформаційних умовах розвиток сільського господарства має різні характеристики. АПК стає високотехнологічною галуззю економіки, у центрі уваги якої вже не кількість ресурсів, а їх раціональне використання та ефективність. Сучасне сільське господарство базується на детальному вимірюванні всіх процесів, а високі технології стають стандартом завдяки широкому використанню аналітичних та інформаційних систем. Сьогодні сфера сільськогосподарського виробництва може стати середовищем для впровадження та розвитку нових технологій. Навпаки, цифровізація не є самоціллю. Місія – вирішення проблем агропромислового комплексу, підвищення ефективності аграрного виробництва шляхом цифровізації та створення конкурентоспроможної продукції.

Агропромисловий комплекс суттєво відрізняється від інших галузей економіки, що зумовлює особливості процесу його інформатизації. Це різноманіття сфер діяльності суб'єктів і споживачів інформації, територіальна віддаленість споживачів інформації від її джерел. Інакше кажучи, тут багато інформації, яка, залежно від змісту та призначення, очікується та використовується різними групами споживачів: науковими, виробничими, комерційними, нормативно-правовими тощо. Ці типи інформації генеруються в різних умовах, досягають користувачів через різні канали, а тому вимагають різних підходів до обробки та передачі споживачам.

Загалом можна відзначити, що в агровиробництві є 4 ключові сфери, де найбільш яскраво проявляється ефективність застосування цифрових технологій:

- точне землеробство (управління врожайністю сільськогосподарських культур з урахуванням стану та розвитку факторів зовнішнього середовища);

- розробка та генетична модифікація насінневих фондів (з використанням сучасних засобів і методів вимірювання, відображення та передачі інформації для ідентифікації та доступу до геномів рослин);

- моніторинг якості сільськогосподарської продукції (за допомогою датчиків та аналітики для запобігання хворобам та псуванню харчових продуктів);

- управління виробничою лінією та логістикою.

Таким чином, впровадження цифрових технологій в агросекторі допоможе знизити ризики, адаптуватися до змін клімату, підвищити продуктивність сільськогосподарських культур, забезпечити зниження собівартості продукції, підвищення якості та конкурентоспроможності. Використання сучасних ІТ-технологій та створення сприятливих умов для розвитку цифрової економіки дозволить покращити та створити серйозні конкурентні переваги як у сільському господарстві, так і в країні в цілому.

Література:

1. Ж. В. Дерій, Н. В. Конопля, А. Меметов. Стратегічні напрями цифровізації АПК України, Вісник ХДУ Серія Економічні науки. Херсон: ХДУ, 2021. - С.24-29. [Онлайн]. Доступно: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-44-4>